GESPREKSNOTITIE WETHOUDER IVENS, 24 september van 13.30 tot 14.15 uur
Onderwerp: Het Amsterdamse Bos van de toekomst: balans tussen beheren, benutten en ontwikkelen.

Vragen/discussiepunten:

1. ***Wat vindt u van de geschetste aanpak om tot een Bosplan 2019-2025 te komen?***
2. ***Welke onderwerpen moeten zeker een plek krijgen?***
3. ***Welke randvoorwaarden wilt u meegeven?***
4. ***Op welke manier wilt u betrokken worden bij het tot stand komen van het Bosplan 2019-2025?***

Aanleiding

De omgeving rondom het Amsterdamse Bos verandert snel. De metropool groeit explosief met als gevolg steeds meer en dichtere bebouwing en steeds meer (potentiële) gebruikers en omwonenden. Dat verhoogt de druk op het Bos en vraagt om een aanpak die de kansen en uitdagingen die de stedelijke groei biedt voor het Bos, en omgekeerd die het Bos biedt voor de stad, in goede banen leidt en tegelijkertijd de huidige kracht van het Bos behoudt en versterkt voor de toekomst.

Het Amsterdamse Bos heeft 6.5 miljoen bezoeken op jaarbasis, krijgt een waardering van 8,3 (Passantenonderzoek 2015) en heeft al drie jaar achtereen (2015 – 2017) het predicaat Uitmuntend ontvangen van de reiswebsite Tripadvisor. Het Bos is na het Vondelpark, het meest bezochte park/bos in de Amsterdamse regio. Tegelijkertijd is er ruimte voor groei en is het Bos relatief onbekend als kansenzone voor het realiseren van stedelijke en regionale opgaven.
Om de waardering van het Bos in stand te houden en verder uit te bouwen willen we de staat van het Bos optimaliseren met het aanpakken van achterstallig onderhoud (MJOP, MIP) en zoeken naar een innovatieve en duurzame manier om ruimte te bieden aan activiteiten en initiatieven.

Dat leidt tot de volgende kernvraag/ambitie:
Hoe kan het Amsterdamse Bos in een uitdijende metropool bijdragen aan het realiseren van de opgaven van de stad en de regio en tegelijkertijd haar natuur-, cultuur-, recreatie- en maatschappelijke waarden behouden en versterken?
We maken hiervoor een Bosplan 2019-2025, dat tot stand komt via een breed participatietraject met betrokkenen en belanghebbenden.

Het Amsterdamse Bos van de toekomst

Het Amsterdamse Bos klaar maken voor de toekomst in een sterk veranderende omgeving. Daarin een evenwicht vinden tussen beheren, benutten en ontwikkelen. Dat is de opgave waar we met elkaar voor staan.
Beheren, benutten en ontwikkelen zijn altijd onlosmakelijk met elkaar verbonden in het Bos. Dat heeft geleid tot de kwaliteit van het Bos zoals we het nu kennen. Hoe we die kwaliteit en positie van het bos in de toekomst kunnen borgen willen we verkennen langs vier thema's:

1. Toegankelijkheid en bereikbaarheid: ov-verbindingen, fietsverbindingen, wandelpaden, entrees, parkeren.
2. Benutten van het Bos als kansenzone voor (nieuwe) maatschappelijke functies: recreatie, hoogwaardige horeca, cultuur, participatieplaatsen, gezondheid, educatie, vrijwilligerswerk, stadslandbouw, enz.
3. Natuur en duurzaamheid: borgen van landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Het slimmer benutten daarvan met bijvoorbeeld innovatief bosbeheer, nieuwe vormen van partnerships met exploitanten, enz.

4. Marketing, communicatie, sponsoring & relatiebeheer: professionaliseren van aanpak en neerzetten en uitbreiden van de waarden en identiteit van het Bos op manieren die passen bij deze tijd.

De verkenning sluit aan op de thema's en ambities van het coalitieakkoord van Amsterdam. Ook het coalitieakkoord van Amstelveen biedt handvatten. Immers, het Amsterdamse Bos valt publiekrechtelijk grotendeels onder de gemeente Amstelveen. Dit biedt kansen voor een constructief partnerschap.

Het Bosplan 2019-2022 tot 2025 heeft drie expliciete doelen:

- Het Bosplan 2019-2025 wordt opgesteld in intensieve participatie met betrokken partijen (inclusief gebruikers en omwonenden). De opbrengsten dienen als basis voor de (in) richting van het Bos voor de (nabije) toekomst. In het Bosplan 2019-2025 wordt dit vertaald in concrete acties voor het realiseren van maatschappelijke- en ruimtelijke opgaven van de metropool. Een zorgvuldige belangenafweging tussen beheren, benutten en ontwikkelen maakt hiervan deel uit.
- Tegelijkertijd biedt het Bosplan inzicht in behoud en versterking van de waarden (landschap/cultuur/natuur) van het Amsterdamse Bos en wat er nodig is om die te optimaliseren en toekomst bestendig te maken. Bijvoorbeeld door betere verbindingen met de metropool en slimmere manieren van geld verdienen/exploitatie.
- Voor een gedragen Bosplan is het noodzakelijk dat ook de medewerkers van de organisatie Amsterdamse Bos nauw betrokken zijn bij het proces en zich vervolgens zodanig organiseren dat het Bosplan 2019 – 2025 efficiënt en optimaal kan worden uitgevoerd.

Het Amsterdamse Bos en bestuurlijke omgeving

De belangen, mogelijkheden en ontwikkelingen van het Amsterdamse Bos komen ook in andere plannen en visies aan bod. Daar is de Bosorganisatie op enige manier bij betrokken. De belangrijksten zijn:

1. Provincie Noord-Holland, PRV (provinciale Ruimtelijke Verordening); waarden en kenmerken natuurtypen (besluitvorming voorjaar 2019).
2. Bestemmingsplan, omgevingswet: dit valt grotendeels onder de verantwoordelijkheid van gemeente Amstelveen. Op 27 september wordt een nieuw bestemmingsplan vastgesteld door de raad van Amstelveen.
3. Visie Sportas: R&D, hierin principebesluit voor fietspad langs museumtramlijn. Sportas ligt voor driekwart in het Amsterdamse Bos. Planning: ambitienota en principebesluit bijna gereed. Bestuurlijk traject wordt gepland.
4. Groenvisie, R&D, Amsterdamse Bos maakt hiervan deel uit. Planning 2020
5. Enter.nl: doortrekken Noord-Zuidlijn met mogelijkheden om Bos beter te ontsluiten. Planning: eerste verkenning Groot Amsterdamse Bos gereed, trekker R&D. Enter en GAB op elkaar aansluiten.
6. Verdi/Zuidas: Zuidas: ontwikkeling Jachthaventerrein Amsterdamsen Bos met splitsing van groen en bebouwing. Daarnaast mogelijkheden voor toegankelijkheid en ontsluiting van het Bos. Planning: principenota vastgesteld door B&W, 2017.

Historie Bosplannen

- Bosplan 2012 – 2016: Vastgesteld door college in 2012, deels gerealiseerd. Vooral op punt van marketing, communicatie en sponsoring zijn voordstellen blijven liggen.
- Bosvisie 2025: gemaakt in 2016, diverse malen besproken met toenmalig verantwoordelijk wethouder maar nooit vastgesteld. Als redenen worden genoemd door bestuurlijk adviseurs: geen bestuurlijke opdracht, ontbreken van participatietraject waarmee het draagvlak voor de plannen onduidelijk was, visie/strategie /uitvoering liepen te veel door elkaar.

Beknopte procesaanpak en planning

Eerste fase: september – oktober 2018

- Quick scan van wensen en mogelijkheden bij wethouders(s), directies, Amsterdam en regio. Analyse van eerdere onderzoeken Amsterdamse Bos en positie in wetgeving bestemmingsplan en structuurvisie(s) Rijk, Amstelveen, Amsterdam, Provincie N-H
- Verkenning samenwerkingsvormen met Amstelveen en overige partners
- Ontwerp digitale participatietool voor omwonenden en bezoekers
- Ronde interne participatie van de Bosorganisatie:
  De medewerkers van het Bos gaan in gemixte groepen op bezoek bij (natuur) organisaties in het land om inspiratie op te doen voor het Bos van de toekomst. Zes groepen onder leiding van een MT-lid gaan op pad om het antwoord te vinden op specifieke vragen rond de gekozen thema's.

Tweede fase, november – januari 2018

- Opbrengst van quick scan en interne participatie Bosorganisatie dienen als input voor vervolg participatieaanpak.
- Uitzetten digitale participatietool, opbrengsten verzamelen en analyseren (november)
- Resultaten terugleggen en borgen tijdens een bijeenkomst met een selectie van respondenten. (december)
- In vier bijeenkomsten rond een thema worden ongeveer 20 belanghebbenden uitgenodigd om hierover in gesprek te gaan. Voor ieder thema worden aansprekende inleiders uitgenodigd. De definitieve invulling wordt vastgesteld op basis van de oogst van het voorgaande.
- Outline opstellen voor het Bosplan 2019 – 2025

Derde fase, januari – februari 2019

- De opbrengsten van de participatie rondes worden in een synthese sessie samengebracht. Hiervoor worden in ieder geval (politieke) kopstukken uit de organisaties (Amsterdam, Amstelveen en provincie N-H) uitgenodigd.
- Eerste versie van Bosplan 2019-2022 gereed